

اصول قانون اساسی در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل یکصد و شصت و نهم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۹۵

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۲۳

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل یکصد و شصت و نهم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۹۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۹/۲۳

فهرست مطالب

- ۲..... اصل یکصد و شصت و نهم
- ۲..... ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی
- ۱-۱. لایحه تفسیر قانونی راجع به شمول بند (۵) قانون صلاحیت دادسراها و دادگاه‌های انقلاب نسبت به وام‌های دریافتی متنفذین و وابستگان رژیم گذشته از بانک‌ها..... ۲
- ۲-۱. لایحه وصول مالیات از اتومبیل‌های غیرسواری و اصلاح بعضی از مواد قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحیه‌های بعدی..... ۲
- ۳-۱. طرح اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۶) قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز..... ۴
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران..... ۴
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان..... ۴
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی..... ۴
- ۵- تذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان..... ۵

اصل یکصد و شصت و نهم

هیچ فعلی یا ترک فعلی به استناد قانونی که بعد از آن وضع شده است جرم محسوب نمی‌شود.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۹۸۶۲ مورخ ۱۳۶۲/۸/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه تفسیر قانونی راجع به شمول بند (۵) قانون صلاحیت دادرها و دادگاه‌های انقلاب نسبت به وام‌های دریافتی متنفذین و وابستگان رژیم گذشته از بانک‌ها^(۱) مصوب ۱۳۶۲/۸/۳ مجلس شورای اسلامی

۱-۱-۱- از لحاظ قانون اساسی نظر به اینکه اطلاق تفسیر شامل مواردی می‌شود که وام‌گیرنده با تمکن فعلی مستنکف از پرداخت نباشد، به اکثریت آراء با اصل ۱۶۹ قانون اساسی مغایر شناخته شد.^(۲)

۲-۱- نظر شماره ۲۲۱۱ مورخ ۱۳۶۳/۹/۱۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه وصول مالیات از اتومبیل‌های غیرسواری و اصلاح بعضی از مواد قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحیه‌های بعدی مصوب ۱۳۶۳/۹/۱۳ مجلس شورای اسلامی

۱-۲-۱- اطلاق بند (۴) تبصره (۷) ماده (۱) و ماده (۲) در مورد اجراء مجازات جریمه نسبت به تخلفات گذشته (بند (۴) در سند درج نموده، ماده (۲) تخلف نموده)، به نظر اکثریت اعضاء مغایر با قانون اساسی شناخته شد و از لحاظ شرعی نیز به تأیید اکثریت فقها نرسید.^(۳)

۱. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه استفساریه راجع به شمول بند (۵) قانون صلاحیت دادرها و دادگاه‌های انقلاب نسبت به وام‌های دریافتی متنفذین و وابستگان رژیم گذشته از بانک‌ها» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده واحده- وجوهی که به عنوان وام توسط وابستگان به رژیم گذشته بدون رعایت ضوابط قانونی موجود آن زمان و با اعمال نفوذ از بانک‌های دولتی دریافت شده و مسترد نگردیده، در حکم غارت بیت‌المال و در صلاحیت دادرهای انقلاب می‌باشد.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این لایحه، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۳. ماده ۱- نقل و انتقال دست دوم به بعد وسایل نقلیه غیر سواری مشول مالیات به شرح زیر خواهد بود:

الف- ...

تبصره ۱- ...

تبصره ۷- صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند تنظیم وکالتنامه‌های کلی در مورد انتقال اموال، وکالت نسبت به اتومبیل را تصریح نمایند و در صورت تخلف از مفاد این تبصره و همچنین تبصره (۵) به شرح زیر با آنان رفتار خواهد شد:

۱- در مواردی که بدون اخذ رسید پرداخت مالیات، سند مربوط را تنظیم کنند مسئول پرداخت مالیات متعلق بوده و همچنین مشمول جریمه‌ای معادل (۵۰٪) آن خواهند بود.

۲- عدم ثبت مشخصات خواسته شده در سند و یا عدم ارسال فهرست در موعد تعیین شده مشمول جریمه‌ای معادل (۲٪) مالیات متعلق برای هر یک از تخلفات مزبور خواهد بود.

۳- در صورت تنظیم وکالتنامه کلی بدون رعایت مقررات صدر این تبصره چنانچه ثابت شود در مدت اعتبار وکالتنامه جزو اموال موکل وسایل نقلیه نیز وجود داشته است مالیات متعلق طبق مقررات به اضافه یک برابر به عنوان جریمه وصول خواهد شد.

۴- چنانچه نوع و مشخصات وسیله نقلیه را در سند درج ننموده یا ننمایند یا برخلاف واقع درج نمایند مابه‌التفاوت مالیات متعلقه با در نظر گرفتن تاریخ تنظیم سند به مأخذ بالاترین رقم مالیات متعلق بر اساس سیلندر و مدل و سال محاسبه و به اضافه معادل (۵۰٪) آن بابت جریمه دریافت خواهد شد.

تبصره ۸- وسائط نقلیه‌ای که به عنوان وثیقه یا تضمین جهت اخذ وام یا اعتبار یا هر عنوان دیگر در اختیار اشخاص حقوقی دولتی یا شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آنها یا شرکت‌هایی که بیش از (۵۰٪) سهام آنها متعلق به دولت است قرار می‌گیرد مشمول مالیات نقل و انتقال نخواهد بود.

حکم این تبصره در مواردی که انتقال گیرنده وسیله نقلیه را در روز انتقال مجدداً به عنوان تضمین یا وثیقه به موجب سند در اختیار فروشنده قرار دهد نیز خواهد بود.

ماده ۲- حکم تبصره (۷) ماده یک این قانون نسبت به دفاتر اسناد رسمی که در اجرای تبصره (۲) ماده (۷) لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۵ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران تخلف نموده یا بنماید نیز جاری خواهد بود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱- نقل و انتقال دست دوم به بعد وسایل نقلیه غیر سواری مشول مالیات به شرح زیر خواهد بود:

الف- ...

تبصره ۱- ...

تبصره ۷- صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند در تنظیم وکالتنامه‌های کلی در مورد انتقال اموال، وکالت نسبت به اتومبیل را تصریح نمایند و در صورت تخلف از مفاد این تبصره و همچنین تبصره (۵) به شرح زیر با آنان رفتار خواهد شد:

۱- در مواردی که بدون اخذ رسید پرداخت مالیات سند مربوط را تنظیم کنند مسئول پرداخت مالیات متعلق بوده و همچنین مشمول جریمه‌ای معادل (۵۰٪) آن خواهند بود.

۲- عدم ثبت مشخصات خواسته شده در سند و یا عدم ارسال فهرست در موعد تعیین شده مشمول جریمه‌ای معادل (۲٪) مالیات متعلق برای هر یک از تخلفات مزبور خواهد بود.

۳- در صورت تنظیم وکالتنامه کلی بدون رعایت مقررات صدر این تبصره چنانچه ثابت شود در مدت

۳-۱. نظر شماره ۴۵۷۳۳/۳۰/۹۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۶ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۶) قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ مجلس شورای اسلامی

۱-۳-۱- متن ماده واحده از آن جهت که طی مراحل تصویب قانون (اعم از امضاء و انتشار آن برای اطلاع عموم) عملاً ممکن نیست و مستلزم تضییع حقوق مكتسبه عامه و از بین رفتن حق اخذ جواز حمل می‌گردد، مغایر با قانون اساسی از جمله اصل ۱۶۹ آن شناخته شد.^(۱)

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

→

اعتبار وکالتنامه جزو اموال موکل وسایل نقلیه نیز وجود داشته است مالیات متعلق طبق مقررات به اضافه یک برابر به عنوان جریمه وصول خواهد شد.

۴- چنانچه نوع و مشخصات وسیله نقلیه را در سند درج ننمایند یا برخلاف واقع درج نمایند مابه‌التفاوت مالیات متعلقه با در نظر گرفتن تاریخ تنظیم سند به مأخذ بالاترین رقم مالیات متعلق بر اساس سیلندر و مدل و سال محاسبه و به اضافه معادل (۵۰٪) آن بابت جریمه دریافت خواهد شد.

تبصره ۸- وسائط نقلیه‌ای که به عنوان وثیقه یا تضمین جهت اخذ وام یا اعتبار یا هر عنوان دیگر در اختیار اشخاص حقوقی دولتی یا شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آنها یا شرکت‌هایی که بیش از (۵۰٪) سهام آنها متعلق به دولت است قرار می‌گیرد مشمول مالیات نقل و انتقال نخواهد بود.

حکم این تبصره در مواردی که انتقال‌گیرنده وسیله نقلیه را در روز انتقال مجدداً به عنوان تضمین یا وثیقه به موجب سند در اختیار فروشنده قرار دهد نیز خواهد بود.

ماده ۲- حکم تبصره (۷) ماده یک این قانون نسبت به دفاتر اسناد رسمی که در اجرای تبصره (۲) ماده (۷) لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۵ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران تخلف بنمایند نیز جاری خواهد بود.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل بیست و دوم، شماره ۱-۸-۱.

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال وقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایا تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir